
Một thời oanh liệt

Khuất Phong Nguyễn Đình Phùng

Iran tiếp tục phe lờ không đếm xỉa đến đòi hỏi của Hoa Kỳ, Tây Âu về việc ngưng tinh luyện uranium, nhằm ngăn chặn chương trình chế bom nguyên tử của xứ này. Ngày thứ bảy 2 tháng 8 vừa qua là hạn chót để Iran trả lời nhưng Tổng Thống Ahmadinejad của Iran và thủ lĩnh Hồi Giáo tối thượng của Iran là Khomeini vẫn tuyên bố chương trình tinh luyện nguyên tử là quyền của Iran, không thể chịu áp lực của các quốc gia khác mà hủy bỏ được.

Bộ trưởng ngoại giao Condoleezza Rice gần đây đe dọa Hoa Kỳ sẽ thúc đẩy để Liên Hiệp Quốc thi hành thêm các biện pháp chế tài đối với Iran. Trong khi đó phe điều hâu của Do Thái gia tăng áp lực để Do Thái dùng quân sự giải quyết bằng cách dội bom các căn cứ tinh luyện uranium tại Natanz của Iran. Với việc thủ tướng Do Thái Olmert tuyên bố sẽ từ chức vào tháng 9 sắp đến vì bị điều tra và tố cáo về tội tham nhũng, một thủ tướng mới lên cầm quyền nhiều phần sẽ thuộc phe điều hâu và có thể sẽ tiến tới trong việc dội bom Iran. Hơn nữa nghi vấn cũng được đặt ra là thủ tướng Olmert có thể sẽ cho dội bom trước ngày từ chức vào tháng 9 để nếu có những hậu quả bất lợi nào trên chính trường quốc tế, đảng nào Olmert cũng từ chức và một chính phủ mới của Do Thái sẽ lên thay.

Như thế việc giải quyết vấn đề Iran bằng quân sự chỉ là vấn đề thời gian. Không sớm thì muộn, Do Thái với sự trợ lực và hậu thuẫn của Hoa Kỳ sẽ dội bom các căn cứ nguyên tử của Iran để phá hủy chương trình tinh luyện uranium và chế tạo bom nguyên tử. Sự trả đũa của Iran dĩ nhiên sẽ rộng lớn và lan rộng khắp vùng Trung Đông, ảnh hưởng nặng nề đến việc cung cấp dầu hỏa, cũng như sẽ lan tràn khủng bố khắp nơi, do Iran đứng sau lưng tài trợ để khuấy động Hoa Kỳ, Tây Âu.

Câu hỏi được đặt ra là tại sao Iran cương quyết đối đầu với các quyền lực và nhất quyết tiến tới để đạt được mục tiêu thành cường quốc nguyên

tử với bất cứ giá nào, kể cả việc lãnh thổ mình có thể bị tàn phá nặng nề một khi Do Thái và Hoa Kỳ thi hành biện pháp quân sự.

Câu trả lời nằm trong tham vọng của Iran muốn trở thành bá chủ vùng Trung Đông, một khi kẻ thù chính của Iran là Saddam Hussein đã nhờ được tay của Hoa Kỳ để tiêu diệt. Cuộc chiến Iran-Iraq do Hussein khởi đầu trước kia đã làm suy yếu Iran, nhưng một khi Iraq bị tan tành, và với dầu hỏa trở thành vũ khí chiến lược quan trọng, Iran bắt đầu có tham vọng lãnh đạo cả vùng Trung Đông để tạo lại lịch sử huy hoàng của đế quốc Persia của 3000 năm về trước.

Lịch sử của Iran, tên cũ là Persia, chứng tỏ một thời oanh liệt của xứ này. Nền văn minh của Persia bắt đầu từ hàng 5000 năm trước, đồng thời với văn minh của vùng Lưỡng Hà Địa (Mesopotamia) tức Iraq bây giờ. Nhưng huy hoàng nhất là thời của Đại Đế Cyrus từ năm 559 BC đến năm 530 BC trước Thiên Chúa giáng sinh. Cyrus đã tạo được một đế quốc lớn nhất thời đó, trải suốt từ vùng biển Địa trung Hải chạy dài đến bờ sông Indus của Ấn Độ, bao gồm tất cả các vùng thời nay là Iraq, Pakistan, Afghanistan, Turkmenistan, Uzbekistan, Tajikistan (ba xứ thuộc Sơ Việt cũ), Thổ Nhĩ Kỳ, Jordan, Cyprus, Syria, Lebanon, Do Thái, Ai Cập và vùng Caucasus. Cyrus là một đế vương đi trước lịch sử cả hàng hai ngàn năm, cai trị một đế quốc rộng lớn nhưng tôn trọng các tôn giáo và văn hóa của các xứ bị thôn tính, bao dung 23 giống dân khác nhau trong đế quốc mình, nhưng đem lại hoà bình và cai trị nhân đạo, không như các nhân vật lịch sử khác, hầu hết đều khát máu tàn bạo.

Điều đáng nói là Cyrus của Persia là người đã giải phóng giống dân Do Thái khỏi ách lưu đày tại Babylon vào năm 539 BC, không những cho dân Do Thái được trở về Jerusalem lại còn cho tiền để xây đền thánh Jerusalem cho dân này. Một di tích còn sót lại chứng minh cho thời đại huy hoàng của Persia dưới thời đại đế Cyrus là ống vàng Cyrus, đây là một mệnh lệnh của đại đế Cyrus, được khắc trên ống

bằng vàng, viết bằng chữ cổ gọi là cuneiform. Ống vàng này hiện nay nằm ở viện bảo tàng British Museum ở Luân Đôn. Một mẫu ống vàng làm lại từ nguyên bản được trưng bày tại Liên Hiệp Quốc ở New York City. Lý do được đặt tại Liên Hiệp Quốc vì đây là một bản hiến chương đầu tiên của nhân loại về nhân quyền. Cyrus trên ống vàng này ban hành lệnh cho phép tự do tôn giáo, tự do cho mọi giống dân trên đế quốc, cấm đoán nô lệ, cấm đoán áp chế dưới mọi hình thức, cấm đoán sang đoạt tài sản của người khác. Hơn nữa dù là một đế quốc, Cyrus cho phép các xứ trực thuộc được quyền tự định đoạt có muốn nằm trong đế quốc Persia hay không, và hứa hẹn sẽ không dùng chiến tranh để cai trị. Có lẽ trước đại đế Cyrus và ngay cả suốt hàng 2500 năm sau cho đến hiện tại, có lẽ không có một người lãnh đạo nào của lịch sử nhân loại có được ý niệm tự do, dân chủ và nhân quyền như ông này!

Đế quốc Persia sau thời Cyrus kéo dài được 220 năm là thời đại huy hoàng nhất của lịch sử xứ Iran, với nền văn minh sáng chói, cạnh tranh với văn minh của Hy Lạp. Tuy nhiên đến năm 330 BC, Alexander the Great của Macedonia đánh bại đại đế Darius III của Persia và thôn tính đế quốc Persia. Tuy nhiên chính Alexander chiến thắng nhưng vẫn khâm phục văn minh của Persia và đã bắt chước cách cai trị của kẻ chiến bại.

Đến năm 247 BC, giống dân Parthians của vùng biển Caspian thôn tính Persia và đồng hóa với giống dân bản xứ để tạo thành một đế quốc Persia thứ hai kéo dài được 500 năm từ 247 BC đến năm 224 sau Thiên Chúa. Từ năm 224 đến năm 641, giống dân Sassanids lên cai trị tạo thành đế quốc Persia thứ ba, có lãnh thổ lớn hơn cả đế quốc La Mã, lúc đó đã bắt đầu tàn lụi. Sau năm 641, Persia bị dân Ả Rập thôn tính và biến xứ này thành Hồi Giáo và trở thành quốc giáo đến ngày nay.

Tuy hiện nay Iran theo Hồi Giáo nhưng từ ngàn xưa, xứ này theo một tôn giáo gọi là Zoroastrianism. Đây

---

---

là một tôn giáo rất cổ xưa, do một tiên tri tên là Zarathushtra sáng lập vào khoảng năm 1000 BC. Tinh thần của tôn giáo này vẫn còn tồn tại trên xứ Iran, tuy số tín đồ theo đạo cổ này chỉ còn rất ít. Điều đặc biệt là Hồi Giáo tuy là quốc giáo, nhưng dân Iran vẫn coi mình khác giống dân Ả Rập và vẫn tự hào về tôn giáo cổ của xứ Iran, cũng như tự hào về lịch sử huy hoàng của một thời oanh liệt xa xưa.

Sự tự hào này giải thích tại sao đa số dân chúng Iran ủng hộ chính quyền trong chương trình tinh luyện uranium và chế bom nguyên tử. Những đe dọa và chế tài về kinh tế do Hoa Kỳ và Tây Âu thúc đẩy đã làm cho tự ái dân tộc của dân Iran nổi dậy và dù bị thiệt hại về kinh tế và nghèo đói, dù luận quần chúng tại Iran vẫn ủng hộ việc chế bom nguyên tử! Đây là lý do chính tại sao chính quyền thân quyền của Iran vẫn được lòng dân Iran và khó bị lật đổ dù Hoa Kỳ tìm cách để khích động cho dân nổi loạn. Những đe dọa của Do Thái và Hoa Kỳ thực sự lại làm cho chế độ hiện nay đứng vững hơn và nhất tâm hơn trong việc chế bom nguyên tử, dù hậu quả thế nào chẳng nữa.

Sai lầm lớn nhất về cuộc chiến Iraq của chính quyền Bush là đã tạo cơ hội cho Iran được an toàn không bị Saddam Hussein đe dọa và nhờ đó đã tiến bước để trở thành cường quốc tại vùng Trung Đông. Tham vọng của xứ này được dịp tăng trưởng hơn nữa khi ý thức được lợi hại của vũ khí dầu hỏa và vai trò của Iran càng quan trọng hơn với khủng hoảng năng lượng ngày một trầm trọng trên toàn cầu. Đáng khác, thể sống còn của Do Thái bắt buộc xứ này phải tìm cách chặn đứng tham vọng của Iran và sẽ phải dùng biện pháp quân sự để giải quyết dù cho hậu quả có nguy hiểm đến đâu chẳng nữa. Điều này cho thấy thể giằng co giữa Iran, Hoa Kỳ và Do Thái đã đi đến chỗ không thể giải quyết ổn thỏa bằng những đàm phán hay chế tài suông về kinh tế. Việc đụng độ về quân sự như thế sẽ xảy ra trong tương lai gần và là điều khó tránh khỏi được.

Tóm lại, chương trình chế tạo bom nguyên tử của Iran bắt nguồn từ tham vọng tìm lại thời oanh liệt xưa của đế quốc Persia trong lịch sử của Iran. Với những đàm phán đi vào bế tắc và đe dọa chế tài vô hiệu quả, khói lửa tại vùng Trung Đông nhiều phần sẽ nổ bùng hơn nữa và có triển vọng lôi kéo thêm cả toàn cầu vào vòng chiến tranh và tai ương này.

Khuất Phong Nguyễn Đình Phùng

<http://www.nguyendinhphung.com/>
